

заходів щодо стабілізації ситуації у майбутніх періодах. Ретроспективний аналіз діяльності банку протягом 2010-2014 років свідчить про те, що дана фінансова установа має потенціал подолати труднощі у разі оперативного реагування на негативні результати.

Список використаних джерел

1. Глосарій банківської термінології [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Офіційний сайт. – Режим доступу: http://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123591

2. Постанова Національного банку України «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» від 28.08.2001. №368. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>

3. Фінансова звітність банку за 2010-2014 рр. [Електронний ресурс] / VAB-Банк. – Офіційний сайт. – Режим доступу: http://www.vab.ua/rus/investor_relations/data/2014

Наталія ПАНЧАК
науковий керівник
к.е.н. Дмитришин М.В.
ІФННІМ THEY

СУЧАСНИЙ СТАН КРЕДИТУВАННЯ КОМЕРЦІЙНИМИ БАНКАМИ

В умовах економічної, соціальної та боргової кризи, швидкозмінного курсу національних валют та прискореного росту інфляції дослідження стану кредитування комерційними банками є надзвичайно актуальним. Кредити, надані комерційними банками є важливою складовою розвитку економіки, адже дозволяють залучити додаткові грошові кошти як суб'єктам господарювання, так і державі та її громадянам. Позитивна динаміка кредитування свідчить про ріст купівельної спроможності населення, обсягів виробництва товарів та послуг, і, взагалі, розвиток економіки в цілому. Натомість скорочення обсягів кредитування є сигналом скорочення обсягів виробленого валового внутрішнього продукту, згортання виробництва та інших кризових явищ.

За даними Національного банку України обсяг кредитування усіх секторів економіки у 2014 році зріс на 12,1%. Таке зростання могло б вважатися позитивним сигналом, проте, в сучасних умовах воно досягнуто здебільшого за рахунок девальвації гривні, тобто зниження курсу національної валюти по відношенню до іноземних валют. Обсяги кредитування в залежності від позичальника наведено на рисунку 1.

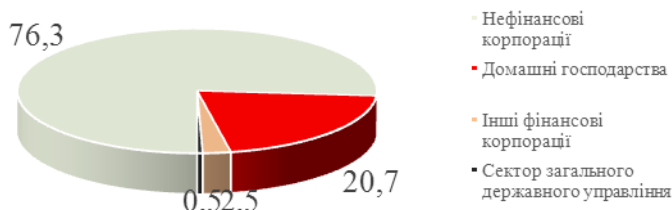

Рис. 1. Кредитування секторів економіки у 2014 році, %*

*складено автором на основі [1]

Як бачимо з рис.1 основними позичальниками банків стали нефінансові корпорації, а на сектор державного управління припадає незначна частка виданих кредитів.

Стан кредитування комерційними банками протягом 2013-2014 років наведемо у таблиці 1.

Таблиця 1

Стан кредитування комерційними банками протягом 2013-2014 років**

Кредити	Нефінансовим корпораціям			Домашнім господарствам		
	До 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	До 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років
Залишки на кінець 2013 р., млрд. грн.	358,6	247,8	78,5	55,2	56,4	83,4
Залишки на кінець 2014 р., млрд. грн.	339,6	333,6	105,6	57,0	46,2	108,0
Зміна в річному обчисленні, %	-5,3	+34,6	+23,8	+3,3	-12,9	+26,5

*складено автором на основі [1]

Із таблиці 1 можна побачити, що найбільше зростання обсягів кредитування комерційними банками спостерігаємо нефінансовим корпораціям (зростання на 34,6%), натомість обсяги кредитування домогосподарств на даний термін знизилися (зменшення на 12,9%). Несуттєвих змін зазнав обсяг короткострокового кредитування як нефінансових корпорацій, так і домогосподарств. За довгостроковими кредитами (понад 5 років) спостерігаємо зростання в середньому на чверть (23,8% - нефінансовим корпораціям та 26,5% - домогосподарствам).

Звичайно, ситуація в державі сьогодні несприятлива для розвитку кредитування як фізичних так і юридичних осіб, що об'єктивно спричинене проведенням антитерористичної операції, девальвації гривні, падінням економіки. Крім того, зростання облікової ставки НБУ до 30% викликало подорожчання кредитів, що надаються комерційними банками. Водночас, перед кредитними установами відкрилися додаткові можливості розширення

обсягів кредитування фізичних осіб, які, намагаючись врятування від швидкозростаючої інфляції, вирішили здійснити давно заплановані споживчі витрати.

За даних обставин, українські банки безсумнівно чекає зростання частки прострочених чи безнадійних кредитів, що вимагає виваженої політики управління кредитним портфелем. Відсутність ефективної системи управління кредитними ризиками може в кінцевому результаті привести банк до виникнення значних проблем. Однак, необхідно зрозуміти, що повністю уникнути ризиків у банківській діяльності неможливо, а, отже, мета процесу управління кредитними ризиками в банку полягає не в повному їх уникненні, а в обмеженні та мінімізації їх впливу [3].

Тому, на даному етапі, комерційним банкам доцільно:

- 1) Посилити вимоги щодо оцінки кредитоспроможності потенційних позичальників, в тому числі в частині кредитного забезпечення.
- 2) Інтенсифікувати роботу з постійними клієнтами банку з метою збільшення частки низькоризикових кредитів.
- 3) Активізувати видачу короткотермінових споживчих кредитів, в тому числі через непрямі канали реалізації кредитних послуг, що є доцільним в контексті швидкозмінної ставки кредитування.
- 4) Розробити та впровадити в діяльність нові форми кредитування підприємств та підприємців у регіоні роботи банку для покращення там економічної ситуації та, у перспективі, зростання купівельної спроможності населення.
- 5) Поширювати у практику гнучкі умови кредитування та надання додаткових послуг.

Правильна організація процесу банківського кредитування, розробка ефективної та гнучкої системи управління кредитними операціями виступають основою фінансової стабільності й ринкової стійкості комерційних банків (враховуючи те визначальне місце, яке посідають кредитні операції в портфелі банківських активів) [2].

Список використаних джерел

1. Бюлетень Національного банку України (електронне видання) [Електронний ресурс] / офіційний сайт // – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=57897

2. Мещеряков А.А. Управління кредитним портфелем банку / А.А. Мещеряков, К.С. Тарасюк Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://vestnikdnu.com.ua/archive/201263/80-85.html>

3. Семенча І.Є. Управління кредитним портфелем банку в сучасних економічних умовах в Україні: проблеми та шляхи їх подолання / І.Є. Семенча, А.А. Ткачова // Ефективна економіка – №6. – 2014. [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3117>